

**Scenariusz zajęć dla kl. V
z wykorzystaniem metody critical thinking i outdoor learning
na lekcjach z języka polskiego,
poświęconych omówieniu fragmentu „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza
pt. „Grzybobranie”**

W ramach projektu „Różne przedmioty - jedna lekcja” współfinansowany przez Unię Europejską

Termin: Lekcje zrealizowano we wrześniu 2022 r. w sali lekcyjnej i na zamku w Raciborzu

Prowadzący: Ewa Wawoczny

Cele lekcji:

- doskonalenie umiejętności czytania, analizy i interpretacji dłuższego tekstu literackiego;
- doskonalenie umiejętności myślenia krytycznego
- doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy w praktyce;
- ćwiczenie umiejętności wyszukiwania w tekście odpowiednich informacji;
- kształcenie umiejętności wyrażania własnego zdania, argumentowania, wyciągania wniosków, uogólniania;
- kształcenie umiejętności wykorzystania kontekstów: historycznego, historycznoliterackiego, kulturowego, biograficznego do odczytania dzieła literackiego;
- doskonalenie umiejętności wskazywania w tekście cech rodzajów i gatunków literackich;
- ćwiczenie sprawności tworzenia spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych, poprawnych pod względem językowym i stylistycznym.
- nauka poprzez doświadczania
- konfrontowanie fikcji literackiej z nauką

Metody i formy pracy: wykład, metoda ćwiczeń praktycznych, praca w grupach, metoda oglądowa, elementy heurystyki

Część pierwsza: w sali lekcyjnej

Temat: Grzybobranie jako ważny element szlachecki.

Środki i materiały dydaktyczne: Tekst „Pana Tadeusza”

Czas trwania: 2 x 45 min

1. Zapoznanie się z fragmentem „Pana Tadeusza”, opisującym grzybobranie.
2. Zadanie 1. W jaki sposób goście przygotowywali się do grzybobrania? Odszukaj właściwe fragmenty w tekście i napisz swoimi słowami odpowiedź na powyższe pytanie.
3. Zadanie 2. Wymień gatunki grzybów opisane w utworze. Dlaczego wymieniono ich aż tyle? Co chciał podkreślić autor?
4. Zadanie 3. Dopisz epitety na podstawie tekstu. Przypomnienie, czym jest epitet.
 - *lisice -
 - *borowik -
 - *rydz -

*surodajki -

*bielaki -

*purchawka –

5. Zadanie 4. Wypisz z tekstu porównania. Przypomnienie, czym jest porównanie. Obie części porównania są zwykle połączone słowami: jak, jakby, niby, niczym.
6. Zadanie 5. Wyjaśnienie następujących sformułowań
 - psi grzyb,
 - rosnać jak grzyb po deszczu,
 - dwa grzyby w barszcz.
7. Zadanie 6. Napisz instrukcję zbierania grzybów na podstawie tekstu. Zbierz informacje przydatne do wyprawy na zamek.

Część II

na Zamku Piastowskim w Raciborzu – wykorzystanie wiedzy w praktyce i informacji zdobytych w lekturze oraz konfrontacja z wiedzą naukową o mykologii.

Temat: Dlaczego nie warto zbierać muchomorów? Bezpieczne grzybobranie.

Uczniowie uczestniczyli 23 września 2022 r. w przedsięwzięciu pod nazwą „Bezpieczne Grzybobranie” i samodzielnie zdobywali wiedzę w różnych punktach przygotowanych na dziedzińcu zamkowym. Zbierali informacje, słuchając wykładu mykologa, wzięli udział w różnych grach, prezentacjach grzybów.

Młodzież, pracując w grupach, uzyskała informacje na temat podstawowych zasad podczas grzybobrania (jak przygotować się do grzybobrania i co ze sobą zabrać, jakie grzyby zbierać, jak odróżnić grzyby jadalne od trujących i jak postępować w przypadku zatrucia grzybami, ocenić własne zebrane grzyby), skonfrontowała tę wiedzę z fragmentem grzybobrania z „Pana Tadeusza” i wyciągnęła wnioski.

Piątoklasiści wzięli udział w prelekcji i wystawie edukacyjnej z udziałem zaproszonego gościa, znanego grzyboznawcy, Justyna Kołka. Dodatkowo uczestniczyli w pogadance poświęconej tematyce kleszczy i profilaktyki chorób odkleszczowych, otrzymali gadżety edukacyjne Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach oraz sadzonki drzew od Nadleśnictwa Rudy – Lasy Państwowe. W części ewaluacyjnej – uczestniczyli w konkursach wiedzy o grzybach i lesie.

Podsumowanie: po powrocie z zamku.

Uczniowie doszli do konkluzji, iż Adam Mickiewicz wykazał się poprawną wiedzą na temat wskazanych w tekście grzybów – ich opis, jadalność był zgodny z wiedzą naukową.